

לב טהור ברא לי אלקים!!

Moed Katan 16b

R. Samuel b. Nahmani citing R. Jonathan. explained: [And these tire the last words of David], The saying of David the son of Jesse and the saying of the man raised on high, [means, it is] the saying of David the son of Jesse **who established the yoke of repentance.**

רבונו של עולם קבלני בתשובה שלמה לפניך, כדי שתזכה את הרשעים לעולם הבא, ותאמר להם, **מה דוד מלך ישראל שעשה לפני דבר חמור, כיון שעשה תשובה קיבלתי אותו בתשובה, אף אתם אם עשיתם תשובה אני מקבל אתכם...**

You taught the way of repentance to the rebellious daughter [Israel]; between Rosh Hashana and Yom Kippur we are to return unto You [in repentance]. Cause us to return to You, Hashem, and we shall return.

Long ago, from of old, You prepared the way for repentance, before You spread out the mighty heavens, and established the earth; thus, for all who return, repentance is a balm and a remedy. Those who knock at Your door, do not send them away empty-handed...

Behold, the first to be created from dust, Adam, the first to be formed, You tried him with a light commandment, which he did not keep. You were indignant and angry with him, [and decreed] to shorten his years; but when he repented, You preserved him like the apple of Your eye. ...

When his offspring [Cain] went astray by shedding his brother's blood, You sentenced him to be a wanderer, to go from place to place; but when he returned to You and left his evil ways, You prolonged his life to seven generations, anyone who found him was forbidden to slay him. ...

He [Reuben] who profaned his father's bed, was unstable as water, his feet had almost slipped had he not poured out his heart as water. The young lion [Judah] sinned with Tamar at Enaim, when he confessed his sin, You inclined the scale to justify him. ...

You Who searches the innermost heart, and Who is girded with might, teach us that we may know to walk the straight path; if our rebelliousness is great with transgression and crookedness, for Your sake, please, cause us to return, that we should repent in the proper way...

Genesis 42:21

They said to one another, "Alas, we are being punished on account of our brother, because we looked on at his anguish, yet paid no heed as he pleaded with us. That is why this distress has come upon us."

Talmud Yuma 86b

Resh Lakish said: Great is repentance, for because of it premeditated sins are accounted as errors... Resh Lakish said that repentance is so great that premeditated sins are accounted as though they were merits, as it is said: *And when the wicked turneth from his wickedness, and doeth that which is lawful and right, he shall live thereby!* That is no contradiction: **One refers to a case [of repentance] out of love, the other to one out of fear.**

1. גמ' מועד קטן טז:

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מאי דכתיב +שמואל ב' כ"ג+ נאם דוד בן ישי ונאם הגבר הקם על - נאם דוד בן ישי, **שהקים עולה של תשובה**

2. אליהו רבה (איש שלום) פרשה ב ד"ה ד"א אלה דברי

ד"א אלה דברי דוד האחרונים, אילו הן, אלא אמר לפניו, רבונו של עולם קבלני בתשובה שלמה לפניך, כדי שתזכה את הרשעים לעולם הבא, ותאמר להם, מה דוד מלך ישראל שעשה לפני דבר חמור, כיון שעשה תשובה קיבלתי אותו בתשובה, אף אתם אם עשיתם תשובה אני מקבל אתכם...

3. סליחות לצום גדליה:

הורית דרך תשובה לבת השובבה. בין כסא לעשור עדיך לשובבה. השיבנו ה' אליך ונשובה:

אז מאז מקדם הקדמת תשובה. בטרם המתחת ערץ ויסודי רגובה. גם לכל השבים צרי ומרפא חשובה. דופקי דלתיך ריקם מלהשיבה. הורית:

[אדם] הן ראש עפרות תבל אשר ראשון נוצר. ונסיתו במצוה קלה ואותה לא נצר. זעמת ואנפת עליו שנותיו לקצר. חזר בתשובה וכאישון הנצר.

[קיון] טעה גזעו דמי אחיו בשפכו. יסרתו בנע ונד לכת פה וכה. כעת שב אליך ועזב רע דרכו. לשבעתים הארכתו כל מוצאו בלי להכו.

[ראובן] מחלל יולדו אשר פחו כמים. נטיו רגליו כמעט לולי שפך לב כמים. [יהודה] סרר גור אריה בקדשה היא בעיניו. עונו הודה והכרתו לצדק בכך מאזניו.

... [אחאב] [נינוה]

בוחר כליות ולב נאזר בגבורה. ידענו מדע לכת בארח ישרה. משובותינו אם רבו בפשע וסררה. נא למענך השיבנו עשות תשובה פשוטה.

4. בראשית מב:כא

ויאמרו איש אל-אחיו אבל אשמים אנחנו על-אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על-פן באה אלינו הצרה הזאת:

5. גמ' יומא פו:

אמר ריש לקיש: גדולה תשובה, שזדונות נעשות לו כשגגות, ... והאמר ריש לקיש: גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות, שנאמר +יחזקאל לג+ ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם (חיה) +מסורת השי"ס: [הוא] +יחיה!

לא קשיא; כאן - מאהבה, כאן - מיראה.

Psalms Chapter 51

1. To the chief Musician, A Psalm of David, 2. When Nathan the prophet came to him, after he had gone in to Bathsheba. 3. **Be gracious to me, O God, according to your loving kindness; according to the multitude of your mercies blot out my transgressions.** 4. (K) Wash me thoroughly from my iniquity, and cleanse me from my sin. 5. For I acknowledge my transgressions; and my sin is always before me. **6. Against you, you alone, have I sinned, and done this evil in your sight; so that you are justified in your sentence, and clear in your judgment.** 7. Behold, I was shaped in iniquity, and in sin my mother conceived me. 8. Behold, you desire truth in the inward parts; therefore teach me wisdom in the inmost heart. 9. Purge me with hyssop, and I shall be clean; wash me, and I shall be whiter than snow. 10. Let me hear joy and gladness; that the bones which you have broken may rejoice. 11. Hide your face from my sins, and blot out all my iniquities. **12. Create in me a clean heart, O God; and renew a constant spirit inside me.** 13. **Do not cast me away from your presence; and do not take your holy spirit from me.** 14. Restore to me the joy of your salvation; and uphold me with a willing spirit. 15. Then I will teach transgressors your ways; and sinners shall return to you. 16. Save me from bloodguiltiness, O God, you God of my salvation; and my tongue shall sing aloud of your righteousness. **17. O Lord, open you my lips; and my mouth shall declare your praise.** 18. For you do not desire sacrifice; or else would I give it; you do not delight in burnt offering. **19. The sacrifices of God are a broken spirit; a broken and contrite heart, O God, you will not despise.** 20. Do good in your good will to Zion; build the walls of Jerusalem. 21. Then shall you be pleased with the sacrifices of righteousness, with burnt offering and whole burnt offering; then shall they offer bulls upon your altar.

Rambam Teshuva 7:6-7

Teshuvah is great for it draws a man close to the *Shechinah*... Teshuvah brings near those who were far removed. Previously, this person was hated by God, disgusting, far removed, and abominable. Now, he is beloved and desirable, close, and dear.
How exalted is the level of Teshuvah! Previously, the [transgressor] was separate from God, the Lord of Israel, as [Isaiah 59:2] states: "Your sins separate between you and your God." He would call out [to God] without being answered as [Isaiah 1:15] states: "Even if you pray many times, I will not hear." He would fulfill mitzvot, only to have them crushed before him as [Isaiah 1:12] states: "Who asked this from you, to trample in My courts," and [Malachi 1:10] states: "'O were there one among you who would shut the doors that you might not kindle fire on My altar for no reason! I have no pleasure in you,' says the God of Hosts, 'nor will I accept an offering from your hand.'" Now, he is clinging to the *Shechinah* as [Deuteronomy 4:4] states: "And you who cling to God, your Lord." He calls out [to God] and is answered immediately as [Isaiah 65:24] states: "Before, you will call out, I will answer." He fulfills mitzvot and they are accepted with pleasure and joy as [Ecclesiastes 9:7] states, "God has already accepted your works," moreover, [G-d] desires them, as [Malachi 3:4] states: "Then, shall the offering of Judah and Jerusalem be pleasing to God as in days of old and as in the former years."

6. תהלים נא

(א) לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד :
 (ב) בָּבוֹא אֵלָיו נָתַן הַנְּבִיא כְּאֲשֶׁר בָּא אֶל בַּת שֶׁבַע :
 (ג) חֲנִינִי אֲ- לַהִים כַּחֲסֵדְךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מִחַה פְּשָׁעֵי :
 (ד) הָרַב כִּבְסֵנִי מֵעֲוֹנֵי וּמַחְטָאתֵי טְהַרְנִי :
 (ה) כִּי פְשָׁעֵי אֲנִי אָדַע וְחַטָּאתֵי נִגְדֵי תָמִיד :
 (ו) לָךְ לְבַדְךָ חַטָּאתֵי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ :
 (ז) הוּא בְּעִוּוֹן חוֹלְלָתִי וּבַחֲטָא יַחְמִתֵּנִי אָמִי :
 (ח) הוּא אֶמֶת חִפְצָתְךָ בַטְּחוֹת וּבִסְתֵם חֲכָמָה תוֹדִיעֵנִי :
 (ט) תַּחֲטְאֵנִי בְּאִזּוֹב וְאֶטְהַר תִּכְבֹּסֵנִי וּמִשְׁלַג אֲלַבֵּין :
 (י) תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תִּגְלַנֶּה עֲצָמוֹת דְּכִית :
 (יא) הִסְתַּר פְּנֶיךָ מִחֲטָאֵי וְכָל עֲוֹנֹתֵי מִחַה :
 (יב) יָב טְהוֹר בְּרָא לִי אֲ- לַהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי :
 (יג) אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלִּפְנֵיךָ וְרוּחַ קְדֹשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי :
 (יד) הַשִּׁיבָה לִי שִׁשׁוֹן וְשִׁעָר וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי :
 (טו) אֲלַמְּדָה פְּשָׁעִים דְּרַכֶּיךָ וְחַטָּאִים אֲלִידָה וְשׁוּבוּ :
 (טז) הַצִּילֵנִי מִדְּמַיִם אֲ- לַהִים אֲ- לַהִי תִשׁוּעָתִי תִרְוַן לְשׁוֹנֵי צְדָקָתְךָ :
 (יז) ה' שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ :
 (יח) כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִבְחַ וְאֶתְנֶה עֹלָה לֹא תִרְצֶה :
 (יט) זָבַחֵי אֲ- לַהִים רֹחַ נְשֻׁבָה לֵב נְשֻׁבָה וְנִדְכָה אֲ- לַהִים לֹא תִבְזֶה :
 (כ) הַיִּטִּיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם :
 (כא) אֲזַ תַּחֲפֹץ זִבְחֵי צְדָק עֹלָה וְכָלִיל אֲזַ יַעֲלוּ עַל מִזְבְּחֶךָ פָּרִים :

7. רמב"ם הלכות תשובה פרק ז ו-ז

גְּדוּלָה תִּשׁוּבָה שְׁמִקְרַבֶּת אֶת הָאָדָם לְשִׁכְנֶה ... הַתִּשׁוּבָה מְקַרְבֶּת אֶת הָרְחוּקִים. אָמֵשׁ הָיָה זֶה שְׁנֵאוֹי לִפְנֵי הַמְּקוֹם מְשֻׁקָץ וּמְרַחֵק וְתוֹעֵבָה. וְהַיּוֹם הוּא אֶהוֹב וְנִחְמַד קָרוֹב וְיָדִיד .
 כְּמֹה מַעֲלָה מַעֲלַת הַתִּשׁוּבָה? אָמֵשׁ הָיָה זֶה מִבְּדֵל מֵה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נט ב) "עֲוֹנוֹתֵיכֶם הֵיוּ מִבְּדֵלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם". צוּעַק וְאֵינוֹ נִעֲנֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה א טו) "כִּי תִרְבּוּ תִפְלָה" וְגו'. וְעוֹשֶׂה מִצְוֹת וְטוֹרְפִין אוֹתָן בְּפָנָיו שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה א יב) "מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיַּדְּךָ רָמַס חֲצָרִי" (מלאכי א י) "מִי גַם בָּכֶם וְיִסְגַר דְּלֵתֵיכֶם" וְגו'. וְהַיּוֹם הוּא מִדְּבַק בְּשִׁכְנֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ד ד) "וְאֶתֶם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם". צוּעַק וְנִעֲנֶה מִיַּד שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סה כד) "וְהָיָה טָרֶם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה". וְעוֹשֶׂה מִצְוֹת וּמִקְבְּלִין אוֹתָן בְּנִחַת וְשִׁמְחָה שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת ט ז) "כִּי כָבֵר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיךָ". וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׁמֵתֵאוּם לַהֵם שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי ג ד) "וְעָרְבָה לֵה' מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּימֵי עוֹלָם וְכָשְׁנִים קְדָמָנִי" וְגו' .

Orot Hateshuva Ch 3 (Rav Kook)

[before] ... He feels that the light of Hashem is not shining on him. There is no willing spirit within him. His heart is sealed. His traits and the qualities of his personality do not proceed on the straight and fitting path, which is appropriate to fill a pure spirit with a proper life-force. His conceptualization is course. His feelings are adulterated with darkness and craving that awaken a spiritual revulsion within him. He is ashamed before himself. He knows that G-d is not in him, and this is the greatest suffering, the most terrible lack.

[after] ... Holiness and purity hover above him, infinite love fills all his being. His soul is thirsting for Hashem, and like succulent delicacies sates him with this thirst. Holy inspiration reverberates before him like a bell...

Psalm 139

(1) For the Leader. A Psalm of David. O Lord, Thou hast searched me, and known me. (2) Thou knowest my downsitting and mine uprising, Thou understandest my thought afar off. (3) Thou measurest my going about and my lying down, And art acquainted with all my ways. (4) For there is not a word in my tongue, But, lo, O Lord, Thou knowest it altogether. (5) Thou hast hemmed me in behind and before, And laid Thy hand upon me. (6) Such knowledge is too wonderful for me; Too high, I cannot attain unto it. (7) **Whither shall I go from Thy spirit? Or whither shall I flee from Thy presence?** (8) If I ascend up into heaven, Thou art there; If I make my bed in the netherworld, behold, Thou art there. (9) If I take the wings of the morning, And dwell in the uttermost parts of the sea; (10) Even there would Thy hand lead me, And Thy right hand would hold me. (11) And if I say: 'Surely the darkness shall envelop me, And the light about me shall be night'; (12) Even the darkness is not too dark for Thee, But the night shineth as the day; The darkness is even as the light. (13) For Thou hast made my reins; Thou hast knit me together in my mother's womb. (14) I will give thanks unto Thee, for I am fearfully and wonderfully made; Wonderful are Thy works; and that my soul knoweth right well. (15) My frame was not hidden from Thee, When I was made in secret, And curiously wrought in the lowest parts of the earth. (16) Thine eyes did see mine unformed substance, And in Thy book they were all written— Even the days that were fashioned, When as yet there was none of them. (17) How weighty also are Thy thoughts unto me, O God! How great is the sum of them! (18) If I would count them, they are more in number than the sand; Were I to come to the end of them, I would still be with Thee. (19) If Thou but wouldst slay the wicked, O God— Depart from me therefore, ye men of blood; (20) Who utter Thy name with wicked thought, They take it for falsehood, even Thine enemies— (21) Do not I hate them, O Lord, that hate Thee? And do not I strive with those that rise up against Thee? (22) I hate them with utmost hatred; I count them mine enemies. (23) Search me, O God, and know my heart, Try me, and know my thoughts; (24) And see if there be any way in me that is grievous, And lead me in the way everlasting.

Mishnah Yoma 8:9

Rabbi Akiva said: How fortunate are you, Israel; before Whom are you purified, and Who purifies you? It is your Father in Heaven, as it is stated: "And I will sprinkle purifying water upon you, and you shall be purified" (Ezekiel 36:25). And it says: "The ritual bath of Israel is God" (Jeremiah 17:13). Just as a ritual bath purifies the impure, so too, the Holy One, Blessed be He, purifies Israel.

8. הראי"ה קוק – אורות התשובה פ"ג

[לפני] אבל ככלל הוא מרגיש בקרבו ... שאין אור ד' מאיר עליו, אין רוח נדיבה בקרבו, לבו אטום, מדותיו ותכונות נפשו אינן הולכות בדרך הישרה והרצויה, הראויה למלאת חיים הגונים לנפש טהורה. השכלתו היא גסה, רגשותיו מעורבבים בקדרות וצמאון שמעורר לו געול רוחני, מתביש הוא מעצמו, יודע הוא כי אין אלוה בקרבו, וזאת היא לו הצרה היותר גדולה...

[אחרי] קדושה וטהרה חופפות עליו. אהבה אין קץ מלא כל רוחו, נפשו צמאה לד', וכמו חלב ודשן תשבע מצמאונה זה גופא, רוח הקדש מקשקשת לפניו כזוג

9. תהלים קלט

- (א) לְמַנְצַח לְדָוִד מִזְמוֹר יְקֹוֹק חֲקֻרְתַּנִּי וַתִּדְעַ:
- (ב) אֶתְּהָ יְדַעְתָּ שְׁבִתִּי וְקוֹמִי בִּנְתִּיהָ לְרַעִי מִרְחוֹק:
- (ג) אֶרְחִי וְרַבְעִי זְרִיתִי וְכָל דְּרָכֵי הַסִּפְּנִיתָהּ:
- (ד) כִּי אֵין מִלָּה בְּלִשׁוֹנִי הוּא יְקֹוֹק יְדַעְתָּ כֻּלָּהּ:
- (ה) אַחֲוֹר וְקִדְּם צִרְתַּנִּי וַתִּשֶׁתְּ עָלַי כְּפָכָה:
- (ו) פְּלִיאָה דַעַת מִמֶּנִּי נִשְׁגְּבָה לֹא אוֹכֵל לָהּ:
- (ז) אֲנִיה אֵלֶךְ מִרוּחֶךָ וְאִנִּיה מִפְּנֵיךָ אֲבַרְחַ:
- (ח) אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אֶתְּהָ וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַקֶּדֶ:
- (ט) אֶשָּׂא כְנָפַי שָׁחַר אֶשְׁפְּנֶה בְּאַחֲרִית יָם:
- (י) גַם שָׁם יִדְּךָ תִּנְחַנִּי וְתִאֲחַזְנִי יְמִינֶךָ:
- (יא) וְאִמַר אֶדְ חֲשִׁיךְ שׁוֹפְנִי וְלִילָה אוֹר בְּעֵדְנִי:
- (יב) גַם חֲשִׁיךְ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיֹּם גְּאִיר כְּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה:
- (יג) כִּי אֶתְּהָ קִנִּיתִי כְּלִיתִי תִסְכְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי:
- (יד) אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרְאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלְאִים מַעֲשֵׂיךָ וְנִפְשֵׁי יְדַעַת מְאֹד:
- (טו) לֹא נִכְחַד עֲצָמֵי מִמֶּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּסִתְּרִי רַקְמֹתַי בְּתַחֲתִיתַי אֶרְץ:
- (טז) גְּלַמִּי רָאוּ עֵינַיִךָ וְעַל סִפְרֶךָ כֻּלָּם יִכְתְּבוּ יָמִים יִצְרוּ וְלוֹ אַחַד בְּהֵם:
- (יז) וְלִי מַה יִּקְרוּ רַעִיךָ אֵל מַה עֲצָמוּ רְאִשֵׁיהֶם:
- (יח) אֶסְפְּרָם מִחוּל רִבְבוֹן הַקִּיצִיתִי וְעוֹדֵי עֵמֶךָ:
- (יט) אִם תִּקְטֹל אֱלוֹהֵי רִשָׁע וְאֲנִשִׁי דָמִים סוֹרוּ מִנִּי:
- (כ) אֲשֶׁר יִאֲמְרֶךָ לְמִזְמֶה נָשָׂא לְשׁוֹן עָרִיךָ:
- (כא) הֲלוֹא מִשְׁנֹאֶיךָ יְקֹוֹק אֶשְׁנֶה וּבִתְקוּמֶיךָ אֶתְקוּטֶט:
- (כב) תִּכְלִית שְׁנֹאֶה שְׁנֹאֶתִים לְאוֹיְבִים הִיוּ לִי:
- (כג) חֲקַרְנִי אֵל וְדַע לִבִּי בְּחַנְנִי וְדַע שְׂרַעְפִּי:
- (כד) וְרָאֵה אִם דָּרְךָ עֲצָב בִּי וְנַחְנִי בְּדָרְךָ עוֹלָם:

10. משנה מסכת יומא פרק ח משנה ט

אמר רבי עקיבא, אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין, ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים, שנאמר (יחזקאל לו), וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם. ואומר (ירמיה יז), מקוה ישראל יי, מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל: